

22102235

DUTCH B – STANDARD LEVEL – PAPER 1
NÉERLANDAIS B – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
NEERLANDÉS B – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Friday 21 May 2010 (afternoon)
Vendredi 21 mai 2010 (après-midi)
Viernes 21 de mayo de 2010 (tarde)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1.
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'Épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la Prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

TEKST A

Filmpremière

- ① Enkele honderden tieners stonden op 23 januari om 8 uur 's avonds bij de ingang van bioscoop Tuschinski in Amsterdam. Ze waren er al aan het einde van de middag en hielden de moed erin ook al stonden ze te vernikkelen van de kou. Onder hun parapluutjes leek het wel een herfstige scène uit *Singing in the Rain*. Maar hun wachten werd ruimschoots beloond.
- ② Eindelijk was dan het grote moment aangebroken: er stopte een taxi met geblindeerde ramen voor de ingang, geëscorteerd door twee gemotoriseerde politieagenten. Hun held stapte uit en begaf zich in de richting van de rode loper die voor hem en de twee bijrollen was neergelegd.
- ③ De Amerikaanse filmster Tom Cruise die de Amsterdamse Tuschinski-bioscoop aandeed voor de Nederlandse galapremière van zijn nieuwste film *Valkyrie*, was dit soort taferelen gewend. Hij noemde de ijzige regen, waar hij zelf niet al te veel last van had door de overkapping van de loper, "verfrissend". En terwijl hij met zijn onafscheidelijke blijde grijns de toegestroomde cameraploegen te woord stond, riep hij al naar de verzamelde fans dat hij over enkele minuten tijd voor ze zou hebben. En dat had hij. Maar daar staat de acteur dan ook om bekend. Ruim een uur deelde hij handtekeningen uit en ging met fans op de foto.
- ④ In de tussentijd gingen tegenspeelsters Carice van Houten en Halina Reijn naar binnen om op temperatuur te komen en zich te laten interviewen in een door acteur Thom Hoffman geregisseerd voorprogramma. Eenmaal binnen in de grote zaal van Tuschinski nam Cruise eerst uitgebreid de tijd om het plafond te bewonderen en daarna de beide vrouwelijke mede-acteurs te prijzen.
- ⑤ Cruise en regisseur Bryan Singer – onder meer bekend van zijn science fiction films – hadden beide vrouwen ontdekt door hun acteerprestaties in Paul Verhoevens film *Zwartboek*. "Twee voor de prijs van één," grapte Reijn. Hun optredens in de film omschreef ze relativerend als "edelfiguratie".
- ⑥ *Valkyrie* is een spannende avonturenfilm die het verhaal vertelt van de mislukte aanslag op Adolf Hitler in 1944 door de Duitse kolonel Claus von Stauffenberg (gespeeld door Cruise) en een groep geestverwante militairen en politici.

TEKST B

Reizen

- ① Het was alweer zondagavond. Simon ging op weg naar de stad waar hij studeerde. Het bleef toch een wonder van techniek zo'n trein. In zo'n elegante gele slang had hij al menig uurtje doorgebracht met het observeren van zijn medereizigers. Allereerst waren daar de lezers. Meestal zeer stil en zonder oog en oor voor de buitenboekse wereld, weggedroomd in hun verhaal. Het overkwam hem ook vaak. Lezen was een manier om aan de realiteit van tijd en plaats te ontsnappen.
- ② Dan had je de walkmannen. De gewonen die rustig van hun muziek genoten, en de hersenpijnigers. Die laatste groep heeft haar noise-producers meestal zo hard afgestemd dat ze niet alleen zichzelf pijnigen, maar ook hun lezende medereizigers. De twee belangrijkste groepen had hij nu wel geïnventariseerd.
- ③ Maar er waren ook nog kleinere groepjes. Die waren of rustig in gesprek of druk in de weer, veel gebruikmakend van gebarentaal en heftige woorden. Zelf gaf hij er de voorkeur aan deel uit te maken van zo'n groepje. Gezelligheid kent geen tijd en de reis was met zo'n groepje zo voorbij, vaak zelfs te snel.
- ④ Ondertussen had de trein het volgende stationnetje alweer bereikt. Nog maar een halfuurtje. Bij deze aanlegplaats kreeg hij gezelschap van een slaper. Zo eentje die blijkbaar de dag ervoor veel te laat naar bed was gegaan. Hij vond tegenover hem een gerieflijk plaatsje, sloot de ogen en ging slapen. Na enkele minuten kwam er een diep gesnurk. Niet al te luidruchtig, zodat het niet aangemerkt kon worden als "geluidsoverlast".
- ⑤ Het station waar hij moest uitstappen naderde ten slotte zeer snel. Een aantal reizigers stond al vroeg op. Zij maakten enthousiaste voorbereidingen om weg te gaan. Al kilometers voor het aankomststation, nog minstens vijf minuten verwijderd van die plaats, stonden zij startklaar in de rij voor de deuren. "Ach", dacht hij, "laat maar". Hij bleef liever nog even zitten. De man tegenover hem was nog steeds onder zeil. Moest hij hem waarschuwen? Of hem laten slapen? Simon besloot het laatste te doen. Het was weer een drukke dag geweest. Nog even en hij zou weer op zijn kamer aankomen en zijn bed weer eens een nacht lang verwennen met het gewicht van zijn lichaam.

TEKST C

Het klimaat is al veranderd, nu wij nog.

We horen bijna dagelijks op de radio en lezen in kranten berichten over de veranderingen in het klimaat. Posters op stations hebben dezelfde strekking. We maken ons op papier grote zorgen over de effecten van klimaatverandering. Het klimaat is al veranderd en de toekomstige gevolgen zullen groot zijn. Voor de westerse landen zijn die gevolgen misschien nog niet direct voelbaar. Maar mensen in ontwikkelingslanden zitten nu al met de gebakken peren: ze moeten zich aanpassen aan toenemende droogte, wateroverlast en grote grilligheid van het weer.

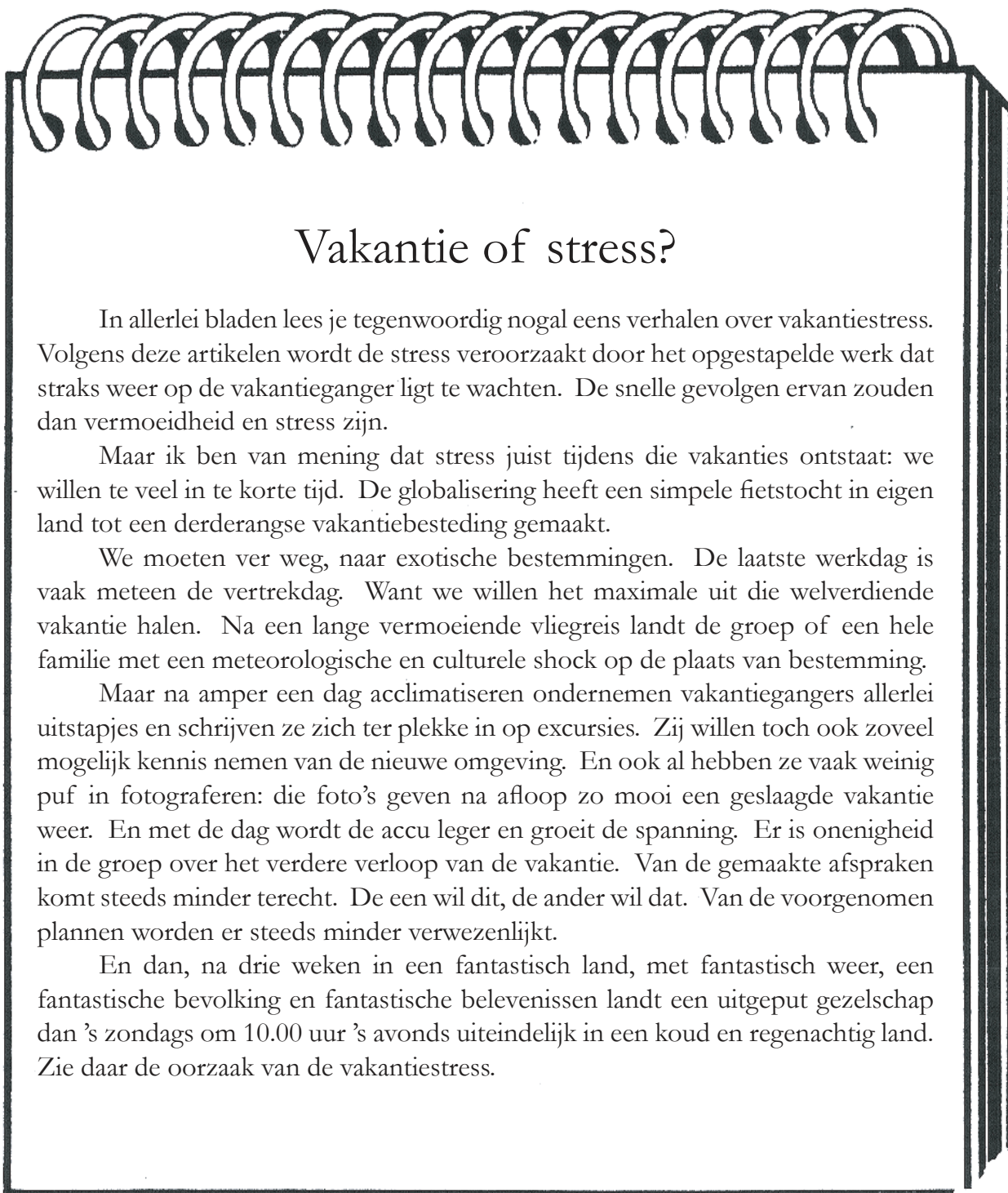

Het afgelopen jaar brak het onderwerp klimaat definitief door. In de krant staan nogal eens energietips. Ook het Natuur en Milieu Planbureau waarschuwt ons. We leven op te grote voet. We gaan nog te zorgeloos om met energieverbruik. We hebben voor het op peil houden van onze levensstijl een oppervlakte nodig van vier keer Nederland. Daarvoor gaan bossen in bijvoorbeeld Brazilië neer om veevoer te verbouwen voor onze vleesconsumptie. We moeten met z'n allen in de spiegel kijken en ons gedrag kritisch beschouwen. We moeten concreet aan het werk, voordat het echt te laat is.

Wat ons betreft geldt dat ook voor de politiek. Er moet een nieuw, duurzaam en eerlijk internationaal klimaatbeleid komen. Begin december dit jaar komen regeringsleiders op Bali bijeen om afspraken te maken voor een nieuw Kyoto-verdrag. Er ligt daar een historische kans om niet economische, maar morele principes als uitgangspunt te nemen. De uitstoot van schadelijke gassen in de industrielanden ligt ver boven de norm; in ontwikkelingslanden meestal eronder.

70% van de Nederlandse consumenten geeft in enquêtes aan dat zij zich zorgen maakt over de klimaatverandering, maar diezelfde consumenten vinden in meerderheid dat hij of zij er al voldoende rekening mee houdt. De kloof tussen bewustwording en ander leefgedrag is groot. We kijken graag naar de ander. Wij moeten ons in Nederland aanpassen aan de situatie en accepteren dat we een stapje terug moeten doen. Oké, maar dat moet ook gelden voor landen als India en China. Die kunnen ondertussen hard groeien en dan raken wij op achterstand. Misschien is het tijd om het oude spreekwoord “verbeter de wereld en begin bij jezelf” in het debat over klimaatverandering weer van stal te halen.

TEKST D

Vakantie of stress?

In allerlei bladen lees je tegenwoordig nogal eens verhalen over vakantiestress. Volgens deze artikelen wordt de stress veroorzaakt door het opgestapelde werk dat straks weer op de vakantieganger ligt te wachten. De snelle gevolgen ervan zouden dan vermoeidheid en stress zijn.

Maar ik ben van mening dat stress juist tijdens die vakanties ontstaat: we willen te veel in te korte tijd. De globalisering heeft een simpele fietstocht in eigen land tot een derderangse vakantiebesteding gemaakt.

We moeten ver weg, naar exotische bestemmingen. De laatste werkdag is vaak meteen de vertrekdag. Want we willen het maximale uit die welverdiende vakantie halen. Na een lange vermoeiende vliegreis landt de groep of een hele familie met een meteorologische en culturele shock op de plaats van bestemming.

Maar na amper een dag acclimatiseren ondernemen vakantiegangers allerlei uitstapjes en schrijven ze zich ter plekke in op excursies. Zij willen toch ook zoveel mogelijk kennis nemen van de nieuwe omgeving. En ook al hebben ze vaak weinig puf in fotograferen: die foto's geven na afloop zo mooi een geslaagde vakantie weer. En met de dag wordt de accu leger en groeit de spanning. Er is onenigheid in de groep over het verdere verloop van de vakantie. Van de gemaakte afspraken komt steeds minder terecht. De een wil dit, de ander wil dat. Van de voorgenomen plannen worden er steeds minder verwezenlijkt.

En dan, na drie weken in een fantastisch land, met fantastisch weer, een fantastische bevolking en fantastische belevenissen landt een uitgeput gezelschap dan 's zondags om 10.00 uur 's avonds uiteindelijk in een koud en regenachtig land. Zie daar de oorzaak van de vakantiestress.